

PLATFORMA RODÍN

DETI SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

#RodičiaRodičom
#PresadzovaniePráv&Potrieb

INKLUSLOVNÍK

Slovo dokáže pohladiť, ale aj zraniť.
Scitlivujme spoločnosť. Začlenením každého. Spoločne.

Pracujete, žijete v susedstve, učíte, pomáhate či denne sa stretávate s osobou so znevýhodnením alebo rodinou s dieťaťom so znevýhodnením a rozmýšľate, ako citlivo používať jednotlivé výrazy v bežnej komunikácii a nenálepkovať?

Oslovte ich menami a ak sa komunikácia dotýka aj zdravotného stavu, používajte inkluzívne výrazy. Nepoužívajte zdobneniny diagnóz.

Slovom dokážeme meniť svet okolo nás.

Inkluzívna spoločnosť je úzko spojená s inkluzívnou kultúrou jazyka. Ponúkame vám príklady výrazov, ktorými prejavíte úctu a podporu každej osobe bez ohľadu na jej znevýhodnenie či diagnózu. To, čo nás robí ľuďmi, je naša osobnosť, vlastnosti, záujmy, nie nálepky spájajúce sa so zdravotným stavom.

Budeme veľmi radi, ak sa k nám pridáte.

Postihnutie verzus znevýhodnenie

Výraz postihnutie je vo všeobecnosti odborným výrazom, ktorý sa používa aj v bežnej komunikácii. Na mnohých ľudí pôsobí zraňujúco. Prečo výraz postihnutie nahradiť výrazom znevýhodnenie? Slovo postihnutie sa takmer vždy spája s negatívnou správou, situáciou, skúsenosťou. Vyvoláva veľa negatívnych predstáv a obáv.

Preto výraz znevýhodnenie je voči mnohým rodičom, ale aj voči deťom so zdravotným znevýhodnením citlivejší a pozitívnejší.

V zahraničnej literatúre, ale už aj u nás sa čoraz viac dostáva do popredia pojem neurodiverzita. Neurodiverzita je prístup, ktorý odchýlky od bežného spôsobu vnímania a myslenia neškatuľkuje ako poruchy, ale vníma ich ako prirodzené variácie ľudského genómu, pre ktoré potrebujeme najstť vhodné spôsoby fungovania, nie ich prerábať podľa jednej šablóny.

PRÍKLADY INKLUZÍVNYCH VÝRAZOV

HOVOROVÝ NEVHODNÝ VÝRAZ	INKLUZÍVNY VÝRAZ
Postihnutie, postih, porucha, hendikep	ZNEVÝHODNENIE
Mentálna retardácia	INTELEKTUÁLNE ZNEVÝHODNENIE
Hluchý, hluchonemý	NEPOČUJÚCI
Ťažko počujúci	NEDOSLÝCHAVÝ
Nemý	NEVERBÁLNY
Slepý	NEVIDIACI
Ťažké poškodenie zraku	SLABOZRAKÝ
Cukrovkár	DIABETIK
Vozíčkar	DIEŤA/OSOBA NA VOZÍKU
Autista	DIEŤA/OSOBA S AUTIZMOM
Dyslektik, dysgrafik, dysortografik, dyskalkulik	DIEŤA/OSOBA S DYSLEKSIU, DYSGRAFIU, DYSORTOGRAFIU, DYSKALKÚLIU
Asperger, downík, williamsák, DMO-čkář a pod.	DIEŤA, OSOBA S ASPERGEROVÝM SYNDRÓMOM, S DOWNOVÝM SYNDRÓMOM, S WILLIAMSBEOREOVÝM SYNDRÓMOM, S DETSKOU MOZGOVOU OBRNOU A POD.
Invalid, mrzák, nenormálny, slabší...	OZNAČENIA A VÝRAZY, KTORÉ NIE JE VHODNÉ POUŽÍVAŤ

Slovo dokáže pohľadiť ale aj zraniť.

Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením podporuje rodiny detí s akýmkoľvek zdravotným znevýhodnením a presadzuje ich práva.

Zostavili: Petra Hnátová Gúčíková, Veronika Kmetóny Gazdová, Viera Kondelová

Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením

Hálova 993/16, 851 01 Bratislava-Petržalka

 platformarodin.sk

 [platformarodin](https://www.facebook.com/platformarodin)

 [platforma_rodin](https://www.instagram.com/platforma_rodin)

INKLULINKA

Linka laickej podpory

 0948 991 444

 inklulinka@platformarodin.sk

Poskytujeme poradenstvo a podporu rodinám s deťmi so zdravotným znevýhodnením. Podporte nás a spolu pomôžeme rodinám, keď to najviac potrebujú. Ďakujeme.

**MINISTERSTVO
SPRAVODLIVOSTI
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

BRATISLAVSKÝ KRAJ

unicef
for every child

Realizované s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR určenej na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie. Za obsah tohto dokumentu je výlučne zodpovedná Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením.

Za realizáciu ďakujeme aj Bratislavskému samosprávnemu kraju a UNICEF.

Informácie a názory uvedené v tomto letáku sú informáciami a názormi Platformy rodín detí so zdravotným znevýhodnením a nemusia sa nevyhnutne zhodovať s oficiálnym stanoviskom UNICEF-u.